

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 11 вересня 2025 р.

Львів

№ 63/214 - рп/к

Справа № 63/7-02-197-2025

Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія (далі – Колегія) Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши подання Відділу досліджень і розслідувань в Волинській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 09.09.2025 № 63-03/542-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Відділом досліджень і розслідувань в Волинській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснено державний контроль за дотриманням комунальним підприємством «Луцьктепло» (далі – ДКП «Луцьктепло», Підприємство) вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води при встановленні плати за абонентське обслуговування для послуг з постачання теплової енергії та гарячого водопостачання.

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділення надіслало вимоги ДКП «Луцьктепло» про надання інформації, а саме:
- від 21.01.2025 № 63-02/533е (відповідь надана листом від 03.02.2025 № 582/08 (вх. № 63-01/346кі від 10.02.2025));
 - від 06.06.2025 № 63-02/4736е (відповідь надана листами від 24.06.2025 № 2210/08 (вх. № 63-01/2695 від 27.06.2025);
 - від 14.07.2025 № 63-02/6005е (відповідь надана листом від 24.07.2025 № 2572/08 (вх. № 63-01/3182 від 25.07.2025)).

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ

- (2) Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ДКП «Луцьктепло» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) за класифікацією видів економічної діяльності є: постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (код за КВЕД 35.30).

- (3) Місцезнаходження ДКП «Луцьктепло»: [інформація, доступ до якої обмежено].
- (4) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ДКП «Луцьктепло» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (5) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2 цієї Методики, Відділенням здійснено дослідження становища ДКП «Луцьктепло» на ринку послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.
- (6) Згідно з пунктом 2.2 Методики етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (7) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (8) Відповідно до пункту 3.3 Методики визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установлення переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (9) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ДКП «Луцьктепло» — суб'єкт господарювання, який надає послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.
- (10) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному

ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (11) Згідно з абзацом п'ятим частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії» суміжний ринок – товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (12) Частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» обумовлено, що транспортування теплової енергії віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій і підпадає під державне регулювання.
- (13) ДКП «Луцьктепло» здійснює свою діяльність на суміжних ринках – виробництва теплової енергії і постачання теплової енергії, відповідно до статті 6 Закону України «Про природні монополії», оскільки, до суміжних ринків, що регулюються цим Законом, належить: виробництво теплової енергії (крім випадків, коли вона використовується виключно для внутрішньовиробничих потреб) в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з виробництва теплової енергії (ліцензійними умовами); постачання теплової енергії.
- (14) ДКП «Луцьктепло» включене у зведений перелік суб'єктів природних монополій, як таке, що провадить господарську діяльність із транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами на території Волинської області.
- (15) ДКП «Луцьктепло» отримало наступні ліцензії:
 - ліцензія [інформація, доступ до якої обмежено] на право провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії);
 - ліцензія серія [інформація, доступ до якої обмежено] на право провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами;
 - ліцензія серія [інформація, доступ до якої обмежено] на право провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії.
- (16) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг від 13.06.2017 № 761 «Про переоформлення ліцензій на виробництво теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії, виданих ДКП «Луцьктепло» (із змінами від [інформація, доступ до якої обмежено] № [інформація, доступ до якої обмежено]), ліцензії [інформація, доступ до якої обмежено] на право провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), [інформація, доступ до якої обмежено] на право провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими)

тепловими мережами, [інформація, доступ до якої обмежено] на право провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії, видані державному комунальному підприємству «Луцьктепло» (ідентифікаційний код юридичної особи 30391925) переоформлено на безстрокові.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (17) Товаром, який становить об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (18) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (19) Згідно з пунктом 4.2 Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

а) споживчі характеристики

- (20) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (21) Статтею 1 Закону України «Про теплопостачання» визначено:
- ринок теплової енергії - сфера обороту теплової енергії як товару, на який є попит і пропозиція;
 - постачання теплової енергії (теплопостачання) - господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору;
 - споживач теплової енергії - фізична або юридична особа, яка використовує теплову енергію на підставі договору.
- (22) Відповідно до пункту 3 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII (далі — Закон № 2189), виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуг з постачання теплової енергії є теплопостачальна організація.
- (23) Пункт 4 частини другої статті 6 Закону № 2189 встановлює, що виконавцем послуг з постачання гарячої води є суб'єкт господарювання, який є власником (або володіє і користується на інших законних підставах) теплової, тепловикористальної або теплогенеруючої установки, за допомогою якої виробляє гарячу воду, якщо споживачами не визначено іншого постачальника гарячої води.

- (24) Пунктом 2 частини першої статті 5 Закону № 2189 визначено, що до комунальних послуг відноситься послуга з постачання теплової енергії та послуга з постачання гарячої води.
- (25) Відповідно до статті 1 Закону № 2189, житлово-комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг, а виконавець комунальної послуги – суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору.
- (26) Відносини, між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність:
- з постачання теплової енергії та індивідуальним і колективним споживачем, який отримує або має намір отримати послугу з постачання теплової енергії регулюються Правилами надання послуги з постачання теплової енергії, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року №830 «Про затвердження Правил надання послуги з постачання теплової енергії і типових договорів про надання послуги з постачання теплової енергії» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2021р. № 1022, далі – *Правила постачання теплової енергії*).
- (27) Відповідно до пункту 4 Правил постачання теплової енергії послуга надається споживачу для потреб опалення або на індивідуальний тепловий пункт споживача для потреб опалення та приготування гарячої води.
- (28) Згідно з пунктом 9 Правил постачання теплової енергії постачання теплової енергії для потреб опалення в опалювальний період та на індивідуальні теплові пункти для потреб опалення та приготування гарячої води здійснюється безперервно, крім часу перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону № 2189.
- (29) Послуги з постачання теплової енергії за споживчими характеристиками мають своє функціональне призначення та визначені фізичні, технічні та експлуатаційні характеристики, зокрема, відповідно до пункту 6 Правил постачання теплової енергії, виконавець забезпечує постачання теплової енергії у відповідній кількості та якості, що забезпечує надання послуги встановленим нормативам:
- за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем - до межі внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі) та інженерно-технічних систем приміщення споживача;
 - за договором з колективним споживачем, колективним договором, індивідуальним договором, договором з власником (користувачем) будівлі - до межі зовнішніх інженерних мереж постачання послуги виконавця та внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі).

б) умови споживання

- (30) Умови споживання послуг з постачання теплової енергії визначені Законом № 2189, Законом України «Про теплопостачання», Правилами постачання теплової енергії.
- (31) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» (далі — Закон про комерційний облік теплової енергії), визначений за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку (а у випадках, передбачених частиною другою статті 9 цього Закону, - за розрахунковим або середнім споживанням) обсяг спожитої у будівлі теплової енергії включає обсяги теплової енергії

на опалення житлових та нежитлових приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, опалення місць загального користування, гаряче водопостачання (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання (за наявності циркуляції) та розподіляється між споживачами в такому порядку:

1) загальний обсяг теплової енергії, що надходить до індивідуального теплового пункту, зменшується на обсяг теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води, визначений на підставі показань відповідних вузлів обліку, а в разі їх відсутності – за методикою розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства;

2) обсяг теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, визначається та розподіляється між споживачами пропорційно до площі (об'єму) квартири (іншого приміщення) за методикою розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства;

3) загальний обсяг теплової енергії (крім обсягу теплової енергії, витраченого на приготування гарячої води, забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання (за наявності циркуляції), опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, а також приміщень, де встановлені вузли розподільного обліку теплової енергії/прилади - розподільувачі теплової енергії) розподіляється між споживачами, приміщення/опалювальні прилади яких не оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії/приладами - розподільувачами теплової енергії, пропорційно до опалюваної площі (об'єму) таких споживачів.

- (32) Згідно з пунктом 24 Правил постачання теплової енергії розподіл між споживачами обсягу спожитої у будівлі послуги здійснюється з урахуванням показань вузлів розподільного обліку/приладів – розподільувачів теплової енергії, а у разі їх відсутності – пропорційно опалюваній площі (об'єму) приміщення споживача відповідно до Методики розподілу.
- (33) Відповідно до пункту 8 частини першої статті 1 Закону про комерційний облік теплової енергії, кінцевий споживач комунальної послуги - особа, яка здійснює кінцеве споживання комунальної послуги для власних потреб та є стороною договору про надання відповідної комунальної послуги як споживач (або є співвласником багатоквартирного будинку, об'єднання співвласників або управитель якого уклали відповідний договір про надання комунальної послуги в інтересах співвласників) згідно із Законом № 2189.
- (34) Відповідно до пункту 8 типового колективного договору про надання послуги з постачання теплової енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 830 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2021 р. № 1022), контроль якісних та кількісних характеристик послуги здійснюється за показаннями вузла (вузлів) комерційного обліку теплової енергії та іншими засобами виміральної техніки.

в) умови реалізації

- (35) Відповідно до абзацу другого пункту 13 Правил постачання теплової енергії послуга надається споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до статей 13 і 14 Закону №2189.

- (36) Типові договори (зокрема, індивідуальні, колективні) про надання послуги з постачання теплової енергії затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 830 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 08.09.2021 № 1022).
- (37) Відповідно до абзацу третього пункту 13 Правил постачання теплової енергії, з пропозицією про укладення договору про надання комунальних послуг або про внесення змін до нього (крім індивідуальних договорів, укладених відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги») може звернутися будь-яка сторона, надавши письмово другій стороні проект відповідного договору (змін до нього), складений згідно з типовим договором, або шляхом надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення з пропозицією укласти електронний договір (офертою) (за наявності електронних кабінетів у споживача виконавця).
- (38) Згідно з абзацом четвертим пункту 13 Правил постачання теплової енергії індивідуальний договір вважається укладеним із споживачем, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем.
- (39) Відповідно до абзацу п'ятого пункту 13 Правил постачання теплової енергії індивідуальний договір з власником індивідуальних (садибних) житлових будинків вважається укладеним, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця такий власник не вчинив дій щодо відключення (відмови) від комунальної послуги (фактичне виконання робіт із відключення будинку).
- (40) Відповідно до абзацу шостого пункту 13 Правил постачання теплової енергії фактом приєднання споживача до умов індивідуального договору (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які свідчать про його бажання укласти договір, зокрема надання виконавцю підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка за надані послуги, факт отримання послуги або надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення про прийняття пропозиції укласти електронний договір (акцепт), наданої відповідно до вимог статей 10 та 11 Закону України «Про електронну комерцію» (за наявності електронних кабінетів у споживача та виконавця).
- (41) Згідно з абзацом восьмим пункту 13 Правил постачання теплової енергії, споживачі у багатоквартирному будинку, які отримують послугу за іншою моделлю договірних відносин, у разі прийняття рішення про припинення такого договору можуть приєднатися до індивідуального договору про надання послуги з постачання теплової енергії, вчинивши дії, що засвідчують їх бажання укласти такий договір, відповідно до абзацу шостого пункту 13 Правил постачання теплової енергії.
- (42) Відповідно до абзацу дев'ятого пункту 13 Правил постачання теплової енергії, у разі укладення колективного договору виконавець надає уповноваженим співвласниками особі необхідну кількість договорів, що забезпечує отримання договору кожним із співвласників багатоквартирного будинку.
- (43) Згідно з абзацом десятим пункту 13 Правил постачання теплової енергії колективний договір і договір з колективним споживачем можуть бути укладені з виконавцем за умови обладнання багатоквартирного будинку вузлом (вузлами) обліку, який (які) забезпечує (забезпечують) загальний облік споживання послуги у будинку.

г) ціна

- (44) Тарифи на послуги з постачання теплової енергії для ДКП «Луцьктепло» встановлені рішеннями виконавчого комітету Луцької міської ради, а саме:
- від 30.09.2021 № 775-1 «Про встановлення тарифів на теплову енергію та послуги, що надаються ДКП «Луцьктепло»;
 - від 09.04.2025 № 227-1 «Про встановлення коригованих тарифів на теплову енергію та послуги, що надаються ДКП «Луцьктепло».
- (45) Послуги з постачання теплової енергії надаються на платній основі та в розумінні статті 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції” є товаром.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (46) ДКП «Луцьктепло» є єдиним постачальником теплової енергії у територіальних межах міста Луцька в межах теплових/теплопостачальних мереж, які знаходяться у власності, користуванні (оренді, обслуговуванні).
- (47) Статтею 1 Закону України «Про теплопостачання», зокрема визначено:
- об'єкти у сфері теплопостачання - теплогенеруючі станції чи установки, теплові електростанції, теплоелектроцентралі, котельні, когенераційні установки, теплові мережі, які призначені для виробництва і транспортування теплової енергії, а також об'єкти та споруди, основне і допоміжне обладнання, що використовуються для забезпечення безпечної та надійної експлуатації теплових мереж;
 - система централізованого теплопостачання - сукупність джерел теплової енергії, магістральних та місцевих (розподільчих) теплових мереж, що об'єднані між собою та використовуються для теплозабезпечення споживача, населеного пункту, яка включає системи децентралізованого та помірно-централізованого теплопостачання;
 - суб'єкти відносин у сфері теплопостачання - фізичні та юридичні особи незалежно від організаційно-правових форм та форми власності, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії, теплосервісні організації, споживачі, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування;
 - теплогенеруюча організація - суб'єкт господарської діяльності, який має у своїй власності або користуванні теплогенеруюче обладнання та виробляє теплову енергію;
 - теплотранспортуюча організація - суб'єкт господарської діяльності, який здійснює транспортування теплової енергії;
 - теплопостачальна організація - суб'єкт господарської діяльності з постачання споживачам теплової енергії.
- (48) Правила користування тепловою енергією, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 року № 1198 (далі - Правила 1198), визначають взаємовідносини між теплопостачальними організаціями та споживачами теплової енергії та є обов'язковими для виконання усіма теплопостачальними організаціями незалежно від форми власності, споживачами, організаціями, що виконують проектування, пуск, налагодження та експлуатацію обладнання для виробництва, транспортування, постачання та використання теплової енергії.
- (49) Відповідно до Правил 1198:
- система теплопостачання - сукупність джерел теплової енергії, магістральних та/або місцевих (розподільних) теплових мереж, засобів розподілення теплової енергії, які

об'єднані спільним режимом виробництва, транспортування та постачання теплової енергії;

- система теплоспоживання - комплекс теплоспоживчих установок, з'єднаний із системою теплопостачання, призначений для задоволення потреб споживача відповідно до договору;

- споживач теплової енергії - фізична особа, яка є власником будівлі або суб'єктом підприємницької діяльності, чи юридична особа, яка використовує теплову енергію відповідно до договору.

- (50) Таким чином, постачальниками (продавцями) послуг з постачання теплової енергії є суб'єкти господарювання, господарська діяльність яких спрямована на задоволення потреб споживача у забезпеченні тепловою енергією за допомогою сукупності джерел теплової енергії, магістральних та/або місцевих (розподільних) теплових мереж, засобів розподілення теплової енергії, які об'єднані спільним режимом виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.
- (51) На офіційному веб-сайті ДКП «Луцьктепло» опубліковано публічний індивідуальний договір про надання послуги з постачання теплової енергії.
- (52) Отже, ДКП «Луцьктепло» є постачальником послуг теплової енергії, оскільки здійснює зазначену господарську діяльність за допомогою системи централізованого теплопостачання – сукупності джерел теплової енергії, магістральних та місцевих (розподільчих) теплових мереж, що об'єднані між собою та використовуються для теплозабезпечення споживачів.
- (53) Основними споживачами послуги з постачання теплової енергії є юридичні та фізичні особи в межах території міста Луцька, системи теплоспоживання яких з'єднані з системою теплопостачання ДКП ««Луцьктепло», і які отримують послугу з постачання теплової енергії відповідно до укладених з Підприємством індивідуальних договорів про надання послуги з постачання теплової енергії та, окрім плати за послугу з постачання теплової енергії, сплачують плату за абонентське обслуговування.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (54) Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (55) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
 - (а) подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - (б) подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - (в) наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - (г) відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - (д) взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (56) Постачання теплової енергії за показниками подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має товарів-замінників, тому, послуга з постачання теплової енергії не є взаємозамінним товаром з будь-яким іншим товаром.
- (57) Враховуючи, що послуга з постачання теплової енергії не є взаємозамінна з будь-яким іншим товаром, а необхідною умовою отримання послуги з постачання теплової енергії є приєднання систем теплоспоживання споживачів з системою теплопостачання ліцензіата, споживачі послуги з постачання теплової енергії за звичайних умов не можуть легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (58) Таким чином, товарними межами ринку визначено послуга з постачання теплової енергії.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (59) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним. При цьому слід звернути увагу на те, що при остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.
- (60) Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (61) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання таких (аналогічних) послуг іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність *у межах саме тих мереж, які йому належать (на праві власності, користування)*. Прокладення ж інших теплових мереж – поряд з існуючими, є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.
- (62) Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 № 308 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності у сфері теплопостачання» (далі — Ліцензійні умови).
- (63) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов місце провадження господарської діяльності - територія розташування споживачів теплової енергії та приладів обліку теплової енергії, що зазначена в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (64) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю взаємодії попиту і пропозиції послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки, необхідною умовою отримання зазначеного

товару є з'єднання систем теплоспоживання споживачів з системою теплопостачання ДКП «Луцьктепло», зокрема приєднання внутрішньобудинкових мереж опалення об'єктів споживачів до магістральних та місцевих (розподільчих) мереж централізованого опалення. За межами цих мереж користування послугою з постачання теплової енергії Підприємства є неможливим.

- (65) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуги з постачання теплової енергії враховано територію розташування теплопостачальних мереж, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (66) Отримання послуги з постачання теплової енергії лише у суб'єкта господарювання, який здійснює діяльність у межах саме тих мереж, які йому належать на праві власності та/або користуванні.
- (67) Отже, враховуючи зазначене, територіальними (географічними) межами ринку послуги з постачання теплової енергії є територія міста Луцька, де розташовані теплопостачальні мережі, що є у власності, користуванні (оренді, обслуговуванні) Підприємства.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (68) Відповідно до пункту 7.1 Методики, - часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (69) ДКП «Луцьктепло» на офіційному веб-сайті опублікувало типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуги з постачання теплової енергії, який відповідно до абзацу четвертого пункту 13 Правил постачання теплової енергії індивідуальний договір вважається укладеним із споживачем, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем.
- (70) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою. Зазначене свідчить про те, що структура товарно-грошових відносин на ринку послуг з постачання теплової енергії є сталою протягом календарного року.
- (71) Відповідно до умов індивідуальних публічних договорів про надання послуги з постачання теплової енергії (пункт 34) споживач вносить плату виконавцю, яка складається з:
 - плати за послугу, що розраховується виходячи з розміру затвердженого тарифу на послугу та обсягу спожитої послуги;
 - плати за абонентське обслуговування.
- (72) Наказом ДКП «Луцьктепло» **від 21.09.2023 № 287** «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування» **з 01 жовтня 2023 року** встановлено плату за абонентське обслуговування, яка застосовувалася Підприємством з 01.10.2023 року по 30.09.2024 року.

- (73) Наказ ДКП «Луцьктепло» від 21.09.2023 № 287 втратив чинність у зв'язку з прийняттям наказу від 12.09.2024 № 382 «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування», яким з 01 жовтня 2024 року встановлено плату за абонентське обслуговування і є чинним станом на 09.09.2025 року.
- (74) З урахуванням наведеного, часовими межами ринку послуг з постачання теплової енергії визначено період з 01.10.2023 по 09.09.2025, протягом якого залишалась незмінна структура ринку послуг з постачання теплової енергії, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (75) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (76) Споживачі можуть отримати послугу з постачання теплової енергії у суб'єкта господарювання, який здійснює діяльність у межах саме тих мереж, які йому належать на праві власності, користування.
- (77) Отже, внаслідок технологічних особливостей постачання теплової енергії, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) теплових мереж у м. Луцьку, які є власністю та/або знаходяться в користуванні ДКП «Луцьктепло», конкуренція на ринку послуг з постачання теплової енергії - відсутня, тому потенційні конкуренти у Підприємства відсутні.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок послуг з постачання теплової енергії

- (78) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (79) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та витрат часу.
- (80) Бар'єрами для вступу на даний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з постачання теплової енергії; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на постачання теплової енергії.
- (81) Основними бар'єрами вступу на ринок послуг з постачання теплової енергії є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності об'єктів теплових мереж та необхідності отримання ліцензії на провадження діяльності з постачання теплової енергії.

- (82) З урахуванням викладеного, ДКП «Луцьктепло» в територіальних (географічних) межах мереж, які йому належать на праві власності, користуванні (оренді, обслуговуванні) не має конкурентів на ринку послуг з постачання теплової енергії, а відтак споживачі даних послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

3.8. Установлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (83) ДКП «Луцьктепло» надає послуги з постачання теплової енергії мешканцям м. Луцька на підставі ліцензії АВ № 597513, переоформленої на безстрокову Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг.
- (84) Відтак, у споживачів послуг з постачання теплової енергії у м. Луцьку, де розташовані мережі Підприємства, які знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні), альтернатива в отриманні цих послуг від іншого суб'єкта господарювання відсутня.
- (85) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- (а) на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - (б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пілг чи інших обставин.
- (86) Таким чином, відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами проведеного дослідження встановлено, що період з 01.10.2023 по 09.09.2025 ДКП «Луцьктепло» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з постачання теплової енергії в територіальних (географічних) межах міста Луцька, де розташовані теплопостачальні мережі, що є у його власності, користуванні (оренді, обслуговуванні) із часткою 100 відсотків, як таке, що не має на цьому ринку жодного конкурента.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (87) Правові засади діяльності суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання та захисту прав споживачів визначаються Законом України «Про теплопостачання», Законом № 2189, Правилами постачання теплової енергії, Законом про комерційний облік теплової енергії, Ліцензійними умовами та іншими нормативно-правовими актами.
- (88) Пунктом 2 частини першої статті 5 Закону № 2189 визначено, що послуга з постачання теплової енергії відноситься до комунальних послуг.
- (89) Абзацом дев'ятим частини п'ятої статті 13 Закону № 2189 передбачено, що плата виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання, складається з:
- *плати за послугу, що розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів на відповідну комунальну послугу та обсягу спожитих комунальних послуг, визначеного відповідно до законодавства;*
 - *плати за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.*

- (90) Відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 Закону № 2189 **плата за абонентське обслуговування - платіж**, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг (далі - індивідуальний договір) або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (далі - індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).
- (91) Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг» (далі - Постанова № 808) встановлено, що:
- граничний розмір плати за абонентське обслуговування, визначений відповідно до цієї постанови, застосовується окремо за кожною комунальною послугою (постачання теплової енергії; постачання гарячої води; централізоване водопостачання; централізоване водовідведення; поводження з побутовими відходами) виконавцями послуг, що нараховують плату за абонентське обслуговування згідно з відповідними договорами;
 - плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.
- (92) Абзацом десятим пункту 1 Постанови № 808 визначено, що під абонентом слід розуміти споживача відповідної комунальної послуги (самостійні об'єкти нерухомого майна якого розташовані за однією поштовою адресою), з якими виконавець уклав індивідуальний договір про надання комунальних послуг або індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг.
- (93) Відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з постачання теплової енергії та індивідуальним і колективним споживачем, який отримує або має намір отримати послугу з постачання теплової енергії, та визначають вимоги до якості послуги, одиниці вимірювання обсягу спожитої споживачем теплової енергії, порядок оплати, були врегульовані Правилами постачання теплової енергії.

- (94) Як зазначалося вище, типові договори про надання послуги з постачання теплової енергії (типовий індивідуальний договір про надання послуги з постачання теплової енергії, типовий індивідуальний договір про надання послуги з постачання теплової енергії з обслуговування внутрішньобудинкових систем), затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 830.
- (95) Відповідно до індивідуальних типових договорів на послуги з постачання теплової енергії: «споживач вносить однією сумою плату виконавцю, яка складається з:
плати за послугу, визначеної відповідно до Правил надання послуги з постачання теплової енергії, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 830, в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2021 року № 1022, та Методики розподілу, що розраховується виходячи з розміру затвердженого уповноваженим органом тарифу та обсягу її споживання;
плати за абонентське обслуговування в розмірі, визначеному виконавцем, але не вище граничного розміру, визначеного Кабінетом Міністрів України, інформація про яку розміщується на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця (пункт 30 типового індивідуального договору про надання послуги з постачання теплової енергії)».
- (96) Згідно з частиною першою статті 17 Закону №2189 передбачено, що витрати, пов'язані з обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води та теплової енергії, відшкодовуються шляхом сплати споживачами комунальних послуг виконавцю комунальної послуги плати за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України, - у разі укладення індивідуальних договорів або індивідуальних договорів з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем.
- (97) Абзацом третім частини першої статті 6 Закону про комерційний облік теплової енергії визначено, що витрати оператора зовнішніх інженерних мереж на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку (їх складових частин) відшкодовуються споживачами відповідної комунальної послуги, а також власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання у такій будівлі, шляхом сплати виконавцю комунальної послуги плати за абонентське обслуговування – за умови укладення індивідуальних договорів або індивідуальних договорів з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом і Законом України “Про житлово-комунальні послуги”.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (98) ДКП «Луцьктепло» наказом від 21.09.2023 № 287 «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування» (далі – Наказ № 287) **з 01 жовтня 2023 року** встановлено плату за абонентське обслуговування (далі – Абонплата) у наступних розмірах:
- за послугу з постачання гарячої води у розрахунку на одного абонента на місяць, у розмірі 14,00 грн з ПДВ;
 - за послугу з постачання теплової енергії, з обліком теплової енергії, у розрахунку на одного абонента на місяць, у розмірі 20,46 грн з ПДВ;
 - за послугу з постачання теплової енергії, без обліку теплової енергії, у розрахунку на одного абонента на місяць, у розмірі 13,65 грн з ПДВ.
- (99) Абонплата, встановлена Наказом № 287 застосовувалася ДКП «Луцьктепло» з 01 жовтня 2023 року по 30 вересня 2024 року.

(100) Розрахунок Абонплати, яка застосовувалася ДКП «Луцьктепло» з 01 жовтня 2023 року по 30 вересня 2024 року, затверджено додатком № 1 до Наказу № 287, згідно таблиці 1.

Таблиця 1

№ п/п	Показники	Плата за абонентське обслуговування на послугу з постачання гарячої води	Плата за абонентське обслуговування на послугу з постачання теплової енергії з обліком теплової енергії	Плата за абонентське обслуговування на послугу з постачання теплової енергії без обліку теплової енергії
1	2	3	4	5
	Кількість абонентів	40 459	54 967	839
1.	Прямі матеріальні витрати	777 115,28	4 436 334,56	10 602,27
1.1	Прямі витрати : 10% вартості КПО для формування обмінного фонду		2 765 223,83	
1.2	Послуги, пов'язані із системами обліку та підтримки (білінг) (договір від [інформація, доступ до якої обмежено])	140 207,99	190 484,51	2 907,50
1.3	Послуга КП «Луцькводоканал» - послуга з обробки даних (інформація про показники приладів обліку гарячої води) (Договір від [інформація, доступ до якої обмежено])	265 843,20	0,00	0,00
1.4	Послуги з обробки даних по платежах населення за теплопостачання та прийому платежів	31 521,58	42 824,75	653,66
1.5	Послуга з коворкінгу (Договір від [інформація, доступ до якої обмежено], додаткова угода №2 від [інформація, доступ до якої обмежено])	33 272,31	45 203,28	689,97
1.6	Послуга з доставки рахунків (Договір від [інформація, доступ до якої обмежено])	44 239,49	60 103,12	917,40
1.7	Послуга з друку рахунків (Договір від [інформація, доступ до якої обмежено]) РІА «ПРОФІЛЬ»	55 463,36	75 351,70	1 150,15
1.8	Послуга про прийом рахунків (Договір від [інформація, доступ до якої обмежено]). Універсальні платіжні рішення	46 003,12	62 499,15	953,97
1.9	Винагорода банкам за збір коштів	27 738,99	37 685,78	575,22
1.10	Періодична повірка		976 504,03	
1.11	Інші прямі витрати	129 251,04	175 598,55	2 680,28
2.	Витрати на оплату праці	3 158 257,86	4 290 762,49	65 492,93
3.	Інші прямі витрати:	682 894,43	927 770,28	14 161,21
3.1	Відрахування на соціальні заходи	682 894,43	927 770,28	14 161,21
4.	Загальновиробничі витрати	121 068,21	164 481,49	2 510,60
5.	Адміністративні витрати	660 070,68	896 762,28	13 687,91
6.	Повна собівартість	5 395 832,26	10 711 255,25	106 380,80
7.	Прибуток, %	5	5	5
	Прибуток, грн	269 791,61	532 750,06	8 131,74
8.	Загальна вартість	5 665 623,87	11 244 005,31	114 512,54
	Вартість 1 послуги, грн без ПДВ	11,67	17,05	11,37
	Вартість 1 послуги, грн з ПДВ	14,00	20,46	13,65

(101) Як вбачається з таблиці 1, при розрахунку Абонплати для споживачів послуг з постачання теплової енергії, які мешкають в будинках, обладнаних комерційними приладами обліку теплової енергії, ДКП «Луцьктепло» врахувало витрати, а саме: 10% вартості комерційних приладів обліку для формування обмінного фонду в сумі **2 765 223,83** гривень.

(102) Наказ № 287 втратив чинність у зв'язку з прийняттям наказу від 12.09.2024 № 382 «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування» (далі – Наказ № 382), яким з 01 жовтня 2024 року встановлено плату за абонентське обслуговування, яка застосовується станом на 09 вересня 2025 року у наступних розмірах:

- за послугу з постачання гарячої води у розрахунку на одного абонента на місяць, у розмірі 17,67 грн з ПДВ;

- за послугу з постачання теплової енергії, з обліком теплової енергії, у розрахунку на одного абонента на місяць, у розмірі 22,92 грн з ПДВ;

- за послугу з постачання теплової енергії, без обліку теплової енергії, у розрахунку на одного абонента на місяць, у розмірі 16,97 грн з ПДВ.

(103) Розрахунок Абонплати, яка застосовується ДКП «Луцьктепло» з 01 жовтня 2024 року по 09.09.2025 року, затверджено у додатком 1 до Наказу № 382, згідно таблиці 2.

Таблиця 2

№ п/п	Показники	Плата за абонентське обслуговування на послугу з постачання гарячої води	Плата за абонентське обслуговування на послугу з постачання теплової енергії з обліком теплової енергії	Плата за абонентське обслуговування на послугу з постачання теплової енергії без обліку теплової енергії
1	2	3	4	5
	Кількість абонентів	40 081	54 784	982
1.	Прямі матеріальні витрати	688 714,50	3 680 727,51	10 350,48
1.1	Витрати на заміну вузлів комерційного обліку (їх складових частин)		2 005 253,77	
1.2	Послуга із супроводу програмного забезпечення з обліку теплової енергії, послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води фізичним та юридичним споживачам (Білінг Систем СЛ»)	227 877,17	311 469,85	5 583,08
1.3	Послуга з обробки даних (інформація про показники приладів обліку гарячої води)	266 252,80	-	-
1.4	Послуги з обробки даних по платежах населення за теплопостачання та прийому платежів	32 617,80	44 583,05	799,15
1.5	Послуга з коворкінгу	51 971,90	71 036,87	1 273,33
1.6	Послуга з друку рахунків	43 142,80	58 968,97	1 057,02
1.7	Послуга з прийому платежів	39 252,36	53 651,38	961,70
1.8	Послуга з обслуговування платіжного пристрою (ПТКС)	27 599,67	37 724,12	676,20
1.9	Періодична повірка вузлів комерційного обліку		1 098 039,50	
2.	Витрати на оплату праці	4 080 8419,52	5 577 795,38	99 981,66

3.	Інші прямі витрати:	1 000 368,76	1 367 336,20	24 509,42
3.1	Відрахування на соціальні заходи	883 560,51	1 207 678,92	21 647,57
3.2	Амортизація (крім приладів обліку)	2 922,95	3 995,18	71,61
3.3	Інші прямі витрати	113 885,31	155 662,10	2 790,23
4.	Загальновиробничі витрати	159 181,60	217 574,53	3 900,01
5.	Адміністративні витрати	814 170,60	1 112 834,56	19 947,49
6.	Повна собівартість	6 743 254,99	11 956 268,19	158 689,06
7.	Прибуток, грн	337 162,75	597 813,41	7 934,45
8.	Загальна вартість без ПДВ	7 080 417,74	12 554 081,60	166 623,51
	Вартість 1 послуги, грн без ПДВ (в місяць)	14,72	19,10	14,14
	Вартість 1 послуги, грн з ПДВ (в місяць)	17,67	22,92	16,97

(104) Як наведено у таблиці 2, у розрахунок витрат на обслуговування та заміну комерційних вузлів обліку теплової енергії, затвердженої Наказом № 382, ДКП «Луцьктепло» включено витрати у розмірі **2 005 253,77 гривень**.

(105) ДКП «Луцьктепло» листом від 24.06.2025 № 2210/08 (вх. №63-01/2695 від 27.06.2025) повідомило, що: *«Витрати на заміну вузлів комерційного обліку включенні до вартості за абонентське обслуговування на послугу з постачання теплової енергії з обліком теплової енергії.... Ці витрати складають 2 005 253,77 грн без ПДВ відповідно до наказу директора ДКП «Луцьктепло» від 12.09.2024 № 382»*. Відповідно до Розрахунку витрат на заміну вузлів комерційного обліку теплової енергії житлових будинків (їх складових частин), наданого Підприємством зазначеним листом, витрати на обмінний фонд склали **2 005 253,77 грн**.

(106) Разом з тим, ДКП «Луцьктепло» надало інформацію про придбані (закуплені) комерційні вузли обліку теплової енергії для забезпечення обмінного фонду Підприємства, згідно таблиці 3.

Таблиця 3.

№ п/п	Період	Закупівля (придбання) комерційних вузлів обліку теплової енергії			
		Кількість (шт)	Вартість (грн з ПДВ)	При проведенні відкритих торгів (закупівель), вказати їх ідентифікатори	Реквізити договорів поставки, та виставлених рахунків
1.	За 2023 рік	[інформація, доступ до якої обмежено]	[інформація, доступ до якої обмежено]	UA-2023-05-02-0051575-a	Договір № [інформація, доступ до якої обмежено]
2.	За 2024 рік	[інформація, доступ до якої обмежено]	[інформація, доступ до якої обмежено]	UA-2024-02-16-009143-a	Договір [інформація, доступ до якої обмежено]
3.	З 01.01.2025 по 10.06.2025	[інформація, доступ до якої обмежено]	[інформація, доступ до якої обмежено]	UA-2025-01-29-016723-a	Договір [інформація, доступ до якої обмежено]

- (107) Наведена інформація у таблиці 3 свідчить, що фактичні витрати ДКП «Луцьктепло» у період за 2023 рік по статті «Прямі витрати: 10% вартості КПО для формування обмінного фонду» склали **693 171,50 гривень**.
- (108) Разом з тим, як зазначено вище у розрахунок витрат на Абонплату, яка затверджена Наказом № 287 та застосовувалася з 01 жовтня 2023 року по 30 вересня 2024 року, «Луцьктепло» включено витрати на забезпечення обмінного фонду у розмірі **2 765 223,83 гривень**.
- (109) Таким чином, за статтею витрат «Прямі витрати: 10% вартості комерційних приладів обліку для формування обмінного фонду» ДКП «Луцьктепло» завищило витрати, включені у розрахунок розміру/величини Абонплати, встановленої Наказом № 287 на період з 01.10.2023 по 09.19.2024 року, оскільки Абонплатою передбачено витрати в розмірі **2 765 223,83 гривень**, а фактичні витрати за 2023 рік склали [інформація, доступ до якої обмежено] гривень (різниця складає [інформація, доступ до якої обмежено] грн).
- (110) У розрахунок діючої Абонплати, яка затверджена Наказом № 382 та застосовується з 01 жовтня 2024 року по 09.09.2025, ДКП «Луцьктепло» включено витрати на забезпечення обмінного фонду у розмірі **2 005 253,77 гривень**.
- (111) Як видно з інформації, наведеної у таблиці 3, ДКП «Луцьктепло» за 2024 рік придбало [інформація, доступ до якої обмежено] комерційних лічильників на загальну суму [інформація, доступ до якої обмежено] **гривень**.
- (112) Як зазначено вище, плата за абонентське обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання послуги з постачання теплової енергії включає **тільки** визначені законодавством витрати на виконання виконавцем певних робіт функцій (з можливим використанням необхідних витратних матеріалів при проведенні цих робіт), зокрема робіт із обслуговування та заміни приладів/вузлів комерційного обліку теплової енергії.
- (113) Міністерство розвитку громад та територій України листом від 25.10.2024 № 19904/25/10-24 повідомило Антимонопольний комітет України, що

«Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено поняття плати за абонентське обслуговування та умови застосування цього платежу до споживачів комунальних послуг.

*Виходячи з визначення, наведеного у статті 1 цього Закону, плата за абонентське обслуговування – це платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, **обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії** (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води.*

Таким чином, на рівні Закону визначено загальний перелік витрат за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування.

Отже, плата за абонентське обслуговування розраховується виконавцем комунальної послуги на плановий період (12 місяців), виходячи з його витрат, які, у свою чергу, визначаються з урахуванням завдань та функцій визначених статтею 1 Закону.

Такі витрати виконавця комунальної послуги мають підтверджувати виконання запланованих у планованому періоді завдань (функцій), пов'язаних саме із абонентським обслуговуванням відповідних споживачів.

Також Міністерство рекомендує виконавцям комунальних послуг здійснювати аналіз планових витрат, які увійшли до складу плати за абонентське обслуговування, та фактично понесених витрат.

За умови неможливості виконання частини функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем комунальних послуг абонентів за індивідуальними договорами або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, розмір плати за абонентське обслуговування, що застосовується до споживача, має бути перерахованим (зменшеним) виконавцем комунальної послуги відповідно до фактично понесених витрат.

- (114) Разом з тим, ДКП «Луцьктепло» при проведенні розрахунку Абонплати, встановленої Наказом № 382 з 01 жовтня 2024 року не здійснило перерахунку (не зменшило) витрат на забезпечення обмінного фонду, які були включені у розрахунок Абонплати Наказом № 287 та фактично не були понесені Підприємством у період з 01.10.2023 по 30.09.2024.
- (115) Варто зазначити, що ДКП «Луцьктепло» у розрахунок Абонплати, встановленої Наказом № 287, включило витрати на забезпечення обмінного фонду у розмірі 2 765 223,83 гривень та Наказом № 382 включило витрати на забезпечення обмінного фонду у розмірі 2 005 253,77 гривень, при цьому підприємство не надало до Відділення підтвердження щодо виконання запланованих у планованому періоді завдань (функцій) щодо заміни вузлів комерційного обліку теплової енергії, виходячи з витрат виконавця, які, у свою чергу, визначаються з урахуванням завдань та функцій визначених статтею 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (116) Отже, включення ДКП «Луцьктепло» завищених витрат на забезпечення обмінного фонду вузлів комерційного обліку Підприємства може свідчити про встановлення Наказом № 287 та Наказом № 382 для споживачів послуг з постачання теплової енергії, які мешкають в будинках, обладнаних приладами комерційного обліку теплової енергії, завищеного розміру за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальної послуги з постачання теплової енергії.
- (117) Такі дії ДКП «Луцьктепло» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з постачання теплової енергії в територіальних межах міста Луцька, де розташовані теплопостачальні мережі, що є у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні), адже у такому випадку споживачі могли б відмовитись від послуг ДКП «Луцьктепло».
- (118) За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка ДКП «Луцьктепло» була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість щодо продажу свого товару — послуги з постачання теплової енергії, Підприємство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері послуг з постачання теплової енергії, а також дотримання прав та інтересів споживачів.

- (119) За наявності значної конкуренції на ринку, споживач міг би обрати для себе іншого виконавця послуг з постачання теплової енергії, який дотримується вимог чинного законодавства та не допускає ущемлення його законних інтересів.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ, ЩО МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (120) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції на ринку внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (121) Згідно із частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (122) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (123) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (124) Дії ДКП «Луцьктепло», які полягають у встановленні Наказами від 21.09.2023 № 287 «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування», від 12.09.2024 № 382 «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування» та застосуванні з 01 жовтня 2023 року для споживачів послуг з постачання теплової енергії, які мешкають в будинках, обладнаних комерційними приладами обліку теплової енергії завищених розмірів плат за абонентське обслуговування, у яке включені необґрунтовані витрати на забезпечення обмінного фонду лічильників комерційного обліку теплової енергії, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи вищенаведене, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 та 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р; зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного

комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях державного комунального підприємства «Луцьктепло» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено], юридична адреса: [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у встановленні Наказами від 21.09.2023 № 287 «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування», від 12.09.2024 № 382 «Про затвердження розміру плати за абонентське обслуговування» та застосуванні з 01 жовтня 2023 року для споживачів послуг з постачання теплової енергії, які мешкають в будинках, обладнаних приладами комерційного обліку теплової енергії завищених розмірів плати за абонентське обслуговування, у які включені необґрунтовані розміри витрат на забезпечення обмінного фонду лічильників комерційного обліку теплової енергії, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. Аналіз та збирання доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції доручити Відділу досліджень і розслідувань в Волинській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії,
голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ